

Jobcenter København – Danskuddannelse Tilsynsrapport for 2. halvår 2023

17. maj 2024

Sagsnummer
2024-0064719

Dokumentnummer
2024-0064719-17

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget modtager efter hvert halve år en status om forvaltningens tilsyn med kommunens udbydere af danskuddannelse.

Denne rapport vedrører det kommunale sprogcenter, der indgår i forvaltningens Center for Sprog og Integration, der er den del af Jobcenter København, der primært arbejder med sprog og integration.

Det kommunale sprogcenters officielle navn er Jobcenter København – Danskuddannelse.

1. Konklusioner

Tilsynet konkluderer, at danskuddannelse på det kommunale sprogcenter gennemføres i overensstemmelse med lov om danskuddannelse.

Det kommunale sprogcenters modultakster ligger over landsgennemsnittet på Danskuddannelse 1 og 2, men under på Danskuddannelse 3. Samlet set ligger taksterne tæt på gennemsnittet.

Prisen skal vurderes i forhold til, at det kommunale sprogcenter er specialiseret i at give tilbud til ledige i integrationsprogram, mens kommunens private sprogcentre er målrettet kursister, der er i landet med henblik på at arbejde eller studere.

Flertallet af kursisterne på det kommunale sprogcenter går på Danskuddannelse 2. Fremmøde og beståelsesprocenter for denne gruppe er tilfredsstillende. Og det samme er karaktergennemsnittene ved Prøve i Dansk 2, der kan tages som afslutning på en fuld Danskuddannelse 2.

Resultaterne for kursisterne på de to andre danskuddannelser varierer meget over tid. Det skyldes formentlig, at antallet af kursister, der ikke går på Danskuddannelse 2, er relativt lille. Tilsynet bemærker derfor kun, at sprogcentret fortsat bør være opmærksom på fremmødet på Danskuddannelse 3, der tilsyneladende viser en faldende tendens.

Center for Økonomi og
Ejendomme
Bernstorffsgade 17
1577 København V

EAN-nummer
5798009710161

2. Sprogcentrets del af danskuddannelsesbuddet

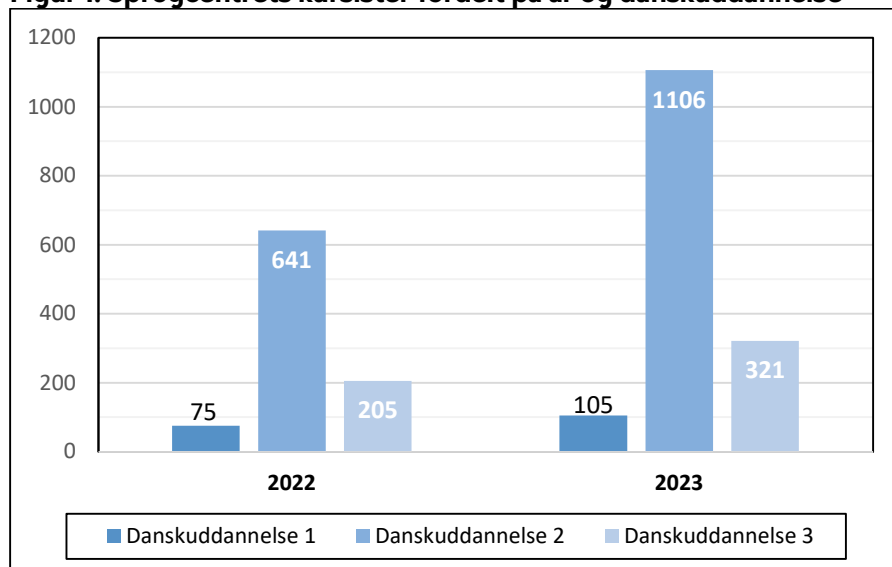
Det kommunale sprogcenter tilbyder ligesom kommunens to private sprogcentre alle tre danskuddannelser:

- *Danskuddannelse 1* – for kursister med ingen eller ringe skolebaggrund, som ikke har lært at læse og skrive på deres modersmål, samt for kursister, som ikke har lært at læse og skrive det latinske alfabet.
- *Danskuddannelse 2* – for kursister, som normalt har en kort skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet og må forventes at have en forholdsvis langsom indlæring af dansk som andetsprog.
- *Danskuddannelse 3* – for kursister, som normalt har en mellem-lang eller lang skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet og må forventes at have en forholdsvis hurtig indlæring af dansk som andetsprog.

Det kommunale sprogcenter tilbyder danskuddannelse til ledige københavnere, der er henvist af jobcentret. Danskuddannelse tilbydes i kombination med anden jobrettet indsats. De to private sprogcentre, der har driftsaftale med Københavns Kommune, har helt overvejende selvforsørgede som målgruppe.

Forskellene mellem sprogcentrene betyder blandt andet, at Danskuddannelse 2-kursister fylder mest på det kommunale sprogcenter. På de private sprogcentre går flertallet af kursisterne på Danskuddannelse 3.

Figuren herunder viser antallet af 'unikke' kursister på det kommunale sprogcenter i 2022 og 2023 fordelt på de tre danskuddannelser. En person medtælles kun én gang, selvom personen i perioden kan have gået på flere af de 5-6 undervisningsmoduler, som en fuld danskuddannelse består af. Hvis personen har skiftet danskuddannelse i perioden, vil personen dog blive talt med på flere uddannelser.

Figur 1. Sprogcentrets kursister fordelt på år og danskuddannelse

I 2022 var der 921 unikke kursister på sprogcentret. I 2023 steg antallet til 1.532. Det svarer til en stigning på 66 procent. Antallet af kursister steg på alle tre danskuddannelser. Dog forholdsvis lidt mere på Danskuddannelse 2.

- I 2022 deltog knap 70 procent af kursisterne på sprogcentret i Danskuddannelse 2. I 2023 steg andelen til 72 procent.
- Andelen af kursister, der deltog i Danskuddannelse 1 faldt en anelse - fra 8 procent til 7 procent. Det er dog fortsat en væsentligt større andel end på de private sprogcentre, hvor denne kursistgruppe kun udgør omkring 1 procent.
- Andelen af kursister på Danskuddannelse 3 faldt også omkring et procentpoint fra 22 procent til 21 procent. Det er som nævnt en markant mindre andel end på de private sprogcentre.

Især flygtninge og familiesammenførte

Deltagerne i danskuddannelse på det kommunale sprogcenter består af to hovedgrupper, som er (1) flygtninge/familiesammenførte på ydelse (såkaldte I1-kursister), der er henvist efter integrationsloven, og (2) ledige henvist efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats (LAB).

I1-kursisterne udgør langt den største gruppe på sprogcentret. Andelen kulminerede i 1. kvartal 2023, hvor I1-kursisterne udgjorde 89 procent af kursisterne. I 4. kvartal 2023 var andelen 80 procent.

I1-kursisterne på sprogcentret er overvejende fordrevne fra Ukraine. Væksten i antal kursister i danskuddannelse på det kommunale sprogcenter fra 2022 til 2023 skyldes således for en stor del stigningen i antal fordrevne fra Ukraine.

Den relativt lille andel kursister, der er henvist efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats, skal ses på baggrund af den omlægning af danskundervisningen, som Borgerrepræsentationen godkendte den 29. oktober 2020. Omlægningen betyder, at andre ledige end I1-kursister i vidt omfang henvises til Jobdansk frem for Danskuddannelse. Dette gælder dog ikke ledige i målgruppen for Danskuddannelse 1.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget blev forelagt en evaluering af Jobdansk på mødet den 23. januar 2023. Link: [Evaluering af Jobdansk på kk.dk](#)

Tabellen herunder viser fordelingen af kursisterne på det kommunale sprogcenter efter nationalitet i 1. kvartal 2024. Listen er opdelt på henholdsvis lande i og uden for EU/EØS. Knap 9 ud af 10 kursister var fra lande uden for EU/EØS, overvejende fra ikke-vestlige lande. 3 ud af 4 kursister var fra Ukraine. Nationaliteter, der er repræsenteret med mindre end 5 kursister, er samlet under kategorien 'Øvrige'.

Table 2. Kursister fordelt på nationaliteter (1. kvartal 2024)

EU/EØS-lande	117
1. Danmark	56
2. Bulgarien	15
3. Rumænien	8
4. Spanien	6
4. Sverige	6
5. Italien	5
Øvrige EU/EØS-lande	21
Ikke EU/EØS-lande	937
1. Ukraine	780
2. Afghanistan	23
3. Syrien	18
4. Iran	17
5. Irak	7
5. Marokko	7
6. Pakistan	6
6. Nepal	6
7. Indien	5
7. Litauen	5
Øvrige uden for EU/EØS	63
I alt	1054

3. Administrativt og økonomisk tilsyn

Tilsynet har tidligere modtaget og gennemgået de relevante arbejds-gange for det kommunale sprogcenter.

Tilsynet kan desuden konstatere, at ministeriet har modtaget de kvar-talsmæssige indberetninger til Danskundervisningsdatabasen fra det kommunale sprogcenter rettidigt. Ministeriet har konstateret, at der ikke er fejl i dataindberetningerne, og indberetningerne er dermed god-kendte.

Det fremgår af regnskabet for sprogcentret for 2023, at den korrigerede samlede budgettildeling for 2022 var 30,2 mio. kr. Budgettet var opdelt med 24,7 mio. kr. til danskundervisning til flygtninge og familiesam-menførte (I1'ere), inkl. ukrainske fordrevne, henvist under særloven samt 5,5 mio. kr. til danskundervisning af borgere, henvist i henhold til lov om aktiv beskæftigelse (LAB).

Forbruget til danskundervisning af I1'ere var på 24,4 mio. kr. og forbru-get til LAB-kursister var på 5,4 mio. kr.

Sprogcentret havde således et samlet mindreforbrug i forhold til det samlede budget på 0,3 mio. kr.

4. Pædagogisk tilsyn

Formålet med det pædagogiske tilsyn er at besvare disse spørgsmål :

- Er sprogcentrets lokaler egnede til voksenundervisning?
- Har underviserne de rette kvalifikationer?
- Er undervisningen i overensstemmelse med de formelle krav?
- Er kvaliteten af undervisningen tilfredsstillende (se afsnit 5)?

Punkterne uddybes herunder.

Sprogcentrets adresser og lokaler

Det kommunale sprogcenter flyttede fra Hejrevej 10, København NV til Gammel Køge Landevej 43 i Valby i april 2019. Det er Jobcenter Køben-havns hovedadresse.

I begyndelsen af 2024 flyttede til sprogcentret sammen med Center for Sprog og Integrations øvrige afdelinger til Emdrupvej 72, København NV. Men da sprogcentret i tilsynsperioden fortsat boede på Gammel Køge Landevej, er det lokalerne her, der beskrives herunder.

På Gammel Køge Landevej havde sprogcentret adgang til et studieværksted i tilknytning til receptionsområdet. Undervisningslokaler og arbejdsforhold for underviserne vurderedes som gode.

De fysiske lokationer, der blev benyttet til danskundervisningen, herunder deres handicaptilgængelighed, fremgår af tabellen herunder.

Tabel 2. Oversigt over sprogcentrets adresser

Undervisningsadresse	Overholder bestemmelser om lokaler til undervisning ¹	Tilgængeligt for handicappede	Handicap-toiletter
Gammel Køge Landevej 43, Valby	Ja	Ja	Ja
Hotel- og Restaurations-skolen	Ja	Ja	Ja

Underviserkvalifikationer

Underviserstaben på det kommunale sprogcenter overholder uddannelsesbekendtgørelsens §24 om underviserkvalifikationer.

Bekendtgørelse nr. 1089 fra juli 2020 betød, at undervisere kan ansættes uden en uddannelse i dansk som andetsprog for voksne (DAV), hvis underviseren senest et år efter ansættelsen begynder på uddannelsen i dansk som andetsprog for voksne.

På det kommunale sprogcenter har næsten alle lærere gennemført den relevante uddannelse.

Antallet af ansatte undervisere, der har gennemført eller er optaget på uddannelsen til underviser i DAV eller har dispensation fremgår af tabellen herunder.

Tabel 3. Oversigt over underviserkvalifikationer 2021 - 2023

Uddannelseskvalifikationer	2021	2022	2023
DAV gennemført	26-18	15-27	32-33
DAV optaget og startet		0-1	1
DAV under optagelse men endnu ikke startet			

¹ Bygningsreglementet 2010 samt lov om undervisningsmiljøvurdering for voksen- og videregående uddannelse.

Ansøgt om optagelse på DAV/Ikke formelle kompetencer			
Undervisere med dispensation			
Undervisere i alt	26-18	15-28	33-34

Det første tal i kolonnen viser antallet af undervisere i starten af året/halvåret og det sidste tal antallet af undervisere ved afslutningen af året/halvåret.

Tabellen viser også, at praktisk talt alle undervisere har gennemført den lovpligtige uddannelse i dansk som andet sprog for voksne (DAV).

Observationer af undervisning

I 2023 er der ligesom i foregående år gennemført kvartalsmæssige tilsynsbesøg på hvert af sprogcentrene. Under besøgene observeres undervisning på flere hold, og der er efterfølgende dialog med undervisere og sprogcentrets uddannelsesansvarlige.

Tilsynsbesøgene gennemføres sammen med en ekstern pædagogisk konsulent fra Københavns Universitet – fra den afdeling, der tilbyder uddannelsen til 'underviser i dansk som andetsprog for voksne' (DAV-uddannelsen).

Tilsynet sker gennem observationer af ca. en times varighed for hver undervisningsgang. Efter observationen gennemførtes en opfølgende dialog med underviseren, hvor eventuelle spørgsmål og refleksioner på observationer blev drøftet og afklaret.

Der udarbejdes selvstændige rapporter for hver observation, der består af en præsentation samt læringspunkter for undervisningen. Læringspunkter er i denne sammenhæng anbefalinger fra det pædagogiske tilsyn til den pædagogiske ledelse om initiativer, der kan medvirke til at understøtte kvaliteten i undervisningen.

Tilsynet har generelt observeret velfungerende undervisning, der opfylder bekendtgørelsens beskrivelse af undervisningens form og indhold.

5. Sammenhæng mellem pris og kvalitet

Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) fremhæver i vejledningen til kommunerne om tilsynsopgaven, at kommunen skal have "fokus på sammenhængen mellem pris og kvalitet, herunder om kommunen får den bedst mulige kvalitet til prisen i danskuddannelsesstilbuddet" (side 12).

Prisen

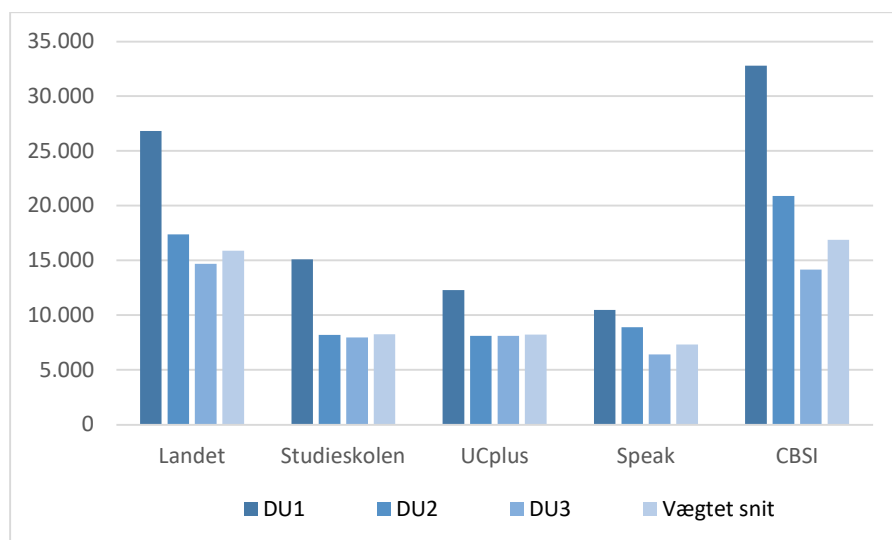
Kommunen betaler for danskuddannelse pr. undervisningsmodul. Efter reglerne betales 30 procent af taksten ved modulstart og de resterende 70 procent, når kursisten består modulet.

For så vidt angår kommunens to private leverandører af danskuddannelse (Studieskolen og UCplus), så er det et krav i lovgivningen, at betalingen skal foregå på den beskrevne måde. Forvaltningen har valgt at følge samme praksis i forhold til det kommunale sprogcenter.

Prisen for danskuddannelse på de to private sprogcentre er senest fastlagt ved udbuddet ultimo 2021. Kontraktperioden begyndte 1. august 2022. Det kommunale sprogcenters takster blev fastlagt i 2015.

Figuren herunder viser de tre sprogcentres modultakster sammenlignet med landsgennemsnittet i 2022. Senere landstal er i skrivende stund ikke offentliggjort. Taksterne på Sprogcentret Speak vises også. Speak har afdelinger i flere kommuner i Hovedstadsområdet og er det sprogcenter uden for København, der tiltrækker flest københavnere.

Figur 3. Modultakster i 2022 for Danskuddannelse 1-3 og gennemsnit

Modultaksternes vægtede gennemsnit er beregnet i forhold til udbudsbetingelsernes forudsætning om fordeling af kursistpopulationen med 3 % på Danskuddannelse 1 (DU1), 32 % på Danskuddannelse 2 og 65 % på Danskuddannelse 3 (DU).

Modultaksterne på det kommunale sprogcenter (dengang CBSI) ligger over landsgennemsnittet på Danskuddannelses 1 og 2 (men lidt under på Danskuddannelse 3).

Taksterne skal ses i forhold til, at målgruppen er ledige, der samtidig er i anden form for aktivering.

Kvaliteten

Om kvaliteten af undervisningen er god i relation til prisen vurderes på flere måder.

Ovenfor er beskrevet det regelmæssige pædagogiske tilsyn, der gennemføres i samarbejde med en ekstern pædagogisk konsulent, samt

den også regelmæssige kontrol med lærernes kompetencer. De halvårslige tilfredshedsundersøgelser er naturligvis også relevante input.

Desuden følger forvaltningen løbende med i nøgletal om undervisningsresultater med videre. I de følgende afsnit vises eksempler på udviklingen i enkelte vigtige nøgletal: fremmødebeståelsesprocent og karaktergennemsnit.

Nøgletallene fra Københavns Kommune kan sammenlignes med resultaterne fra andre kommuner og landsgennemsnittet, som staten (SIRI) offentliggør blandt andet på Integrationsbarometer.dk, med henblik på kommunernes styring af og tilsyn med egne tilbud.

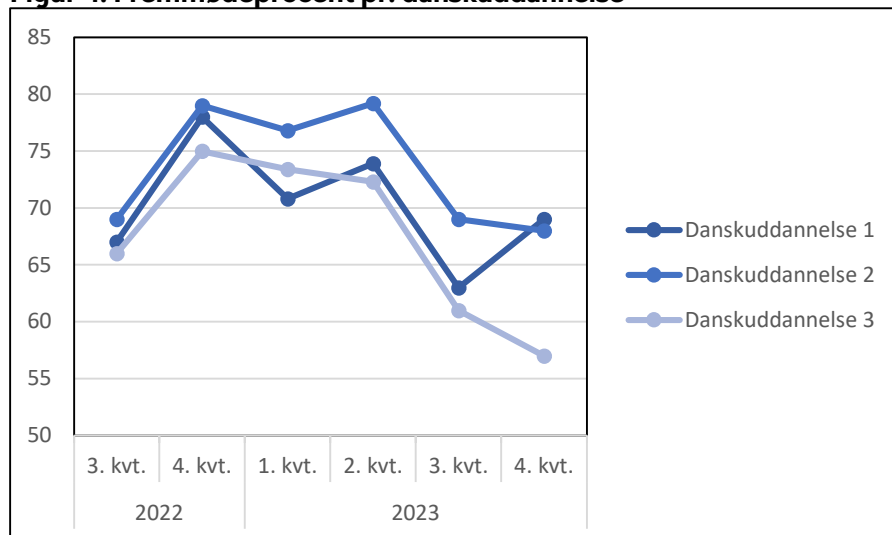
Fremmøde

Fremmødet kan fortælle noget om effektiviteten af uddannelses tilbuddet, specielt i relation til gennemløbshastigheden. Jo højere fremmødeprocenten er, jo bedre bliver tilbuddet om danskuddannelse udnyttet.

Kursister, der som kursisterne på det kommunale sprogcenter er henvist til danskuddannelse som led i aktivering, har pligt til fremmøde.

Figuren herunder viser fremmødet på sprogcentret på hver af de tre danskuddannelser fra 3. kvartal 2022 til 4. kvartal 2023.

Figur 4. Fremmødeprocent pr. danskuddannelse

Som det fremgår af tabellen, svinger fremmødet fra kvartal til kvartal. Fremmødet på Danskuddannelse 3 viser dog en faldende tendens.

Den gennemsnitlige fremmødeprocent for landet som helhed var 68,4 % i 2022. Ser man kun på I-kursister (flygtninge og familiesammenførte), som udgør flertallet af kursisterne på det kommunale sprogcenter, var landsgennemsnittet i andet halvår 2023 på 72 %.

Det gennemsnitlige fremmøde på det kommunale sprogcenter i perioden er vurderes fortsat som tilfredsstillende. På Danskuddannelse 1 og 2 ligger resultaterne fortsat tæt på landsgennemsnittet. Men sprogcenteret bør være særligt opmærksom på fremmødet på Danskuddannelse 3

Beståelsesprocenter ved Prøve i Dansk 1-3

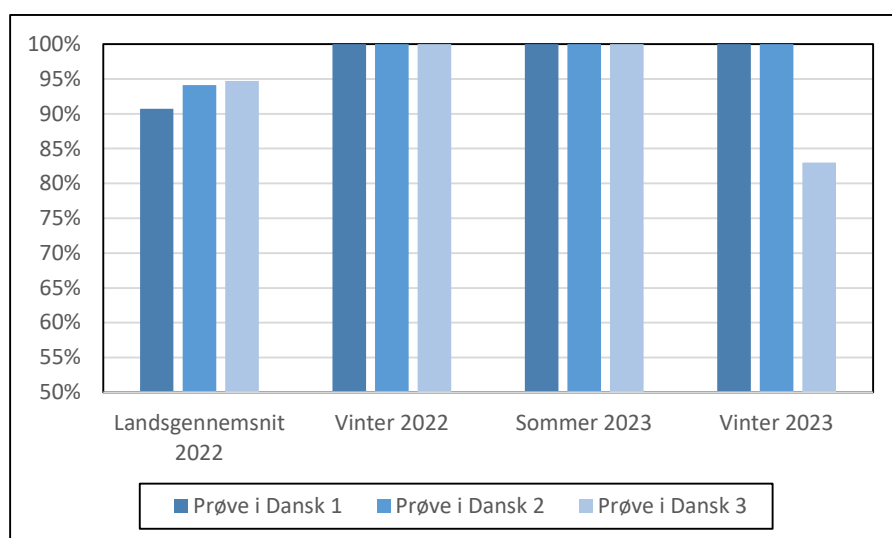
Danskuddannelse 1 og 2 kan afsluttes efter det sjette undervisningsmodul med henholdsvis Prøve i Dansk 1 og 2. Danskuddannelse 3 kan afsluttes efter det femte modul med Prøve i Dansk 3 og efter sjette modul med Studieprøven.

En bestået Prøve i Dansk 3 er som hovedregel en betingelse for at få dansk statsborgerskab. (Alternativt at man har gennemført anden undervisning til tilsvarende niveau – for eksempel 9-10. klasses afgangseksamen eller studentereksamen). Prøve i Dansk 2 er i nogle tilfælde tilstrækkeligt.

Studieprøven afspejler det dansksproglige niveau, der kræves for at blive optaget på en universitetsuddannelse (hvor undervisnings sproget er dansk). Det kommunale sprogcenter afholder ikke Studieprøven.

Figuren herunder viser beståelsesprocenterne ved de afsluttende prøver på det kommunale sprogcenter sammenlignet med landsgennemsnittet. Beståelsesprocenten fortæller, hvor mange af de kursister, der gik til prøve, som bestod.

Figur 5: Beståelsesprocenter pr. prøvetermin 2022-23 på det kommunale sprogcenter - sammenlignet med landsgennemsnittet 2022

Antallet af prøvedeltagere pr. termin er relativt lille – mellem 14 og 20 deltagere for Danskuddannelse 1-3 samlet. At beståelsesprocenten ved

Prøve i Dansk 3 faldt ved vinterprøven 2023, har således alene baggrund i, at én ud af seks deltagere ikke bestod.

Med forbehold for den usikkerhed, som det begrænsede antal deltagere giver, så er det tilsynets vurdering, at beståelsesprocenterne på sprogcentret er tilfredsstillende.

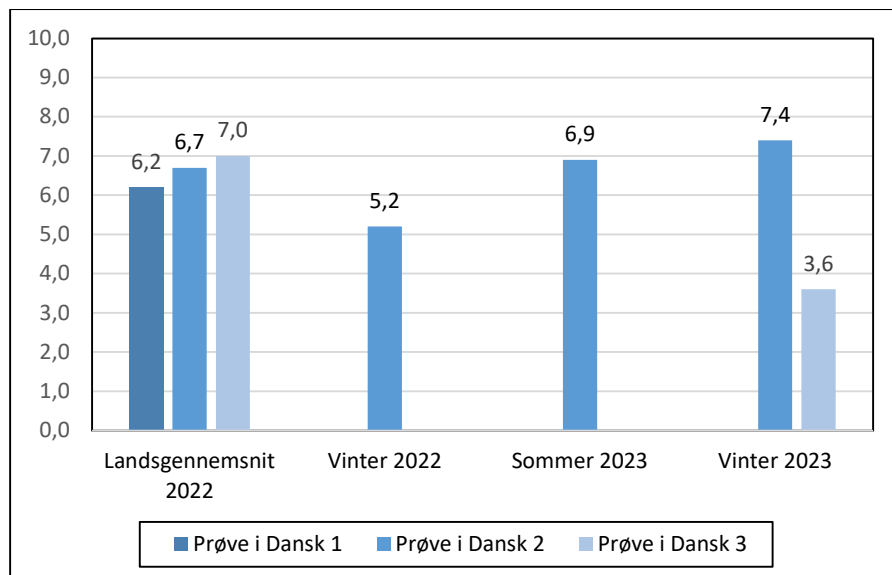
Karaktergennemsnit ved prøver

Det begrænsede antal deltagere ved de enkelte prøver betyder, at karaktergennemsnittene også kan svinge meget fra termin til termin. Det gælder særligt ved Prøve i Dansk 1 og Prøve i Dansk 3.

Figuren herunder viser karaktergennemsnittet ved prøveterminerne i 2. halvår 2022 og i 2023 sammenlignet med landsgennemsnittet 2022.

Karaktergennemsnittet er kun medtaget, hvis antallet er af deltagere ved den konkrete prøve er mindst fem. Det betyder i praksis, at det kun er udviklingen i karaktergennemsnittet ved Prøve i Dansk 2, som kan følges.

Figur 6. Karaktergennemsnit pr. prøvetermin 2022-2023 på det kommunale sprogcenter - sammenlignet med landsgennemsnittet

Karaktergennemsnittet ved Prøve i Dansk 2 viser tilsyneladende en stigende tendens, og resultaterne i 2023 ligger over landsgennemsnittet i 2022. Men da deltagerantallet også ved Prøve i Dansk 2 er relativt lille, så er en mere forsigtig konklusion, at resultaterne i perioden er tæt ved landsgennemsnittet. Og det er tilfredsstillende.

Et stigende antal deltagere ved Prøve i Dansk 3 har den konsekvens, at resultatet ved den seneste prøve kan ses i figuren. Karaktergennemsnittet er markant lavere end ved foregående prøver. Der kan således ikke udledes en tendens. Og tilsynet har ikke grundlag for yderligere bemærkninger.

Sammenfatning - sammenhæng mellem pris og kvalitet.

Modultaksterne for det kommunale sprogcenter ligger over landsgennemsnittet på Danskuddannelse 1 og 2, men under på Danskuddannelse 3.

Tages udgangspunkt i det såkaldte vægtede gennemsnit ligger sprogcenters takstniveau relativt tæt på landsgennemsnittet.

Prisen skal vurderes i forhold til, at sprogcentret er specialiseret i at give tilbud til ledige i integrationsprogram, mens kommunens øvrige sprogcentre er målrettet den gruppe, der kommer til landet med henblik på at arbejde eller studere – dvs. en målgruppe, der generelt er ressourcestærk.

Flertallet af kursisterne på det kommunale sprogcenter går på Danskuddannelse 2. Fremmøde og beståelsesprocenter for denne gruppe er tilfredsstillende. Og det samme er karaktergennemsnittene ved Prøve i Dansk 2.

Det er vanskeligere at vurdere resultaterne for deltagerne på de to andre danskuddannelser, da de udgør en væsentligt mindre andel og resultaterne derfor kan svinge. Tilsynet har derfor blot den bemærkning, at sprogcentret fortsat bør være opmærksomhed på fremmødet på Danskuddannelse 3, der tilsyneladende udviser en faldende tendens.

Tilsynet vurderer samlet set, at sammenhængen mellem pris og kvalitet hos det kommunale sprogcenter, Jobcenter København – Danskuddannelse, er tilfredsstillende.